

กฎหมายลักษณะหนี้

CIM2109 อาจารย์นฤมล ชมโฉม

- **หนี้คืออะไร**

ด้วยอำนาจแห่งมูลหนี้ เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิจะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ อนึ่ง การชำระหนี้ด้วยงดเว้นการอันใดอันหนึ่งก็ย่อมมีได้

หนี้ คือ นิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่าย ซึ่งฝ่ายหนึ่ง
ต้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายที่ต้อง
กระทำการนั้นเรียกว่าลูกหนี้ ส่วนฝ่ายที่ได้รับผลจากการ
กระทำนั้นเรียกว่าเจ้าหนี้

สิ่งที่ลูกหนี้ต้องกระทำการให้แก่เจ้าหนี้ ได้แก่ การกระทำ
การ การงดเว้นกระทำการ และการโอนกรรมสิทธิ์ส่งมอบ
ทรัพย์สิน

บ่อเกิดแห่งหนี้

1. สัญญา
2. จัดการงานนอกสั่ง
3. ล่ามมิควรรได้
4. ละเมิด
5. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

สัญญา

ความตกลงระหว่างบุคคล
ตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป
โดยมีวัตถุประสงค์จะก่อให้เกิด
หนี้ขึ้นตามกฎหมาย
สัญญาเป็นบ่อเกิดแห่งหนี้
ที่สำคัญที่สุด

จัดการงานนอกสั่ง

การที่บุคคลใด
เข้าจัดการแทนผู้อื่น
โดยเขามีได้ว่าวานใช้ให้ทำ
ถ้าการที่ทำนั้นเป็น
การสมประโยชน์แก่
เจ้าของกิจการ ผู้เข้าทำกิจการ
แทนผู้อื่นนั้นย่อมมีสิทธิที่จะ
เรียกร้องค่าใช้จ่ายที่ตนได้เสียไป
จากเจ้าของกิจการนั้นคืนได้

ลามมิควรได้

การที่บุคคลใดได้มาซึ่ง
ทรัพย์สินใด โดยปราศจากมูลอัน
จะอ้างกฎหมายได้
และทำให้บุคคลอีกคนหนึ่ง
เสียเปรียบ
บุคคลที่ได้รับทรัพย์สินนั้น
ไว้ต้องคืนทรัพย์สินนั้นให้แก่เขา

ละเมิด

การที่บุคคลใดจงใจหรือ
ประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่น
โดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายแก่
ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ
ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่ง
อย่างใด ผู้กระทำละเมิดจะต้องใช้
ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย

บทบัญญัติแห่ง กฎหมาย

ประมวลรัษฎากรกำหนดให้
บุคคลมีหน้าที่เสียภาษีให้รัฐ
ประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์บัญญัติให้บุตรมีหน้าที่
ต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา
และบิดามารดามีหน้าที่ต้อง
อุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษา
ตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่
เป็นผู้เยาว์ เป็นต้น

- วัตถุประสงค์แห่งหนี้

คือ ข้อกำหนดถึงวิธีที่ลูกหนี้จะต้องปฏิบัติตามชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้

- วัตถุประสงค์นี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท
 - (1) การกระทำการ
 - (2) การงดเว้นการกระทำ
 - (3) การโอนกรรมสิทธิ์ส่งมอบทรัพย์สิน

1. ทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุแห่งหนี้

ได้ระบุไว้เป็นประเภท และถ้าตามสภาพแห่งนิติกรรม หรือตามเจตนาของคู่กรณีไม่อาจจะกำหนดได้ว่าทรัพย์สินนั้นจะพึงเป็นชนิดอย่างไร ลูกหนี้จะต้องส่งมอบทรัพย์สินชนิดปานกลาง

2. เงินตราซึ่งเป็นวัตถุแห่งหนี้

2.1 หนี้เงินได้แสดงไว้เป็นเงินตราต่างประเทศ จะส่งใช้เป็นเงินไทยก็ได้ การเปลี่ยนเงินนี้ ให้คิดตามอัตราแลกเปลี่ยนเงิน ณ สถานที่และในเวลาที่ใช้เงิน

2.2 หนี้เงินระบุให้ใช้เงินตราชนิดที่ยกเลิกไม่ใช้กันแล้ว การส่งใช้เงินให้ถือเสมือนหนึ่งว่ามีได้ระบุไว้ให้ใช้เป็นเงินตราชนิดนั้น

3. กรณีที่วัตถุประสงค์แห่งนั้นมีหลายอย่าง

3.1 ถ้าการอันมีกำหนดพึงกระทำเพื่อชำระหนี้นั้นมีหลายอย่าง แต่จะต้องกระทำเพียงการใดการหนึ่งแต่อย่างเดียว สิทธิที่จะเลือกทำการอย่างใดนั้นตกอยู่แก่ฝ่ายลูกหนี้ เว้นแต่จะได้ตกลงกันกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

3.2 ถ้าการอันจะพึงต้องทำเพื่อชำระหนี้นั้นมีหลายอย่าง และอย่างใดอย่างหนึ่งตกเป็นอันพ้นวิสัยจะทำได้มาแต่ต้นก็ดี หรือกลายเป็นพ้นวิสัยในภายหลังก็ดี ให้จำกัดหนี้นั้นไว้เพียงการชำระหนี้ อย่างอื่นที่ไม่พ้นวิสัย อนึ่ง การจำกัดอันนี้ย่อมไม่เกิดมีขึ้น หากว่าการชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัยเพราะพฤติการณ์อันใดอันหนึ่งซึ่งฝ่ายที่ไม่มีสิทธิจะเลือกนั้นต้องรับผิดชอบ

- **หนี้ถึงกำหนดชำระเมื่อใด**

1. ถ้าเวลาอันจะพึงชำระหนี้นั้นได้กำหนดกันไว้ตามวันแห่งปฏิทิน
ย่อมถึงกำหนดชำระตามวันแห่งปฏิทิน

2. ถ้าเวลาอันจะพึงชำระหนี้นั้นมีได้กำหนดกันไว้ตามวันแห่ง
ปฏิทิน แต่พออนุมานจากพฤติการณ์ทั้งปวงได้ว่าจะเรียกให้ลูกหนี้
ชำระหนี้ได้เมื่อใด

3. ถ้าเวลาอันจะพึงชำระหนี้นั้นมีได้กำหนดกันไว้ตามวันแห่ง
ปฏิทิน และจะอนุমানจากพฤติการณ์ทั้งปวงก็ไม่ได้แล้ว เจ้าหนี้ย่อม
เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้โดยพลัน และลูกหนี้ก็ย่อมชำระหนี้ของตน
ได้โดยพลันเช่นเดียวกัน

- การผิดนัดของลูกหนี้

1. ผิดนัดเพราะเจ้าหนี้เตือนแล้ว ถ้าหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว และภายหลังแต่นั้นเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือนลูกหนี้แล้วลูกหนี้ยังไม่ชำระหนี้ ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดเพราะเขาเตือนแล้ว

2. ผิดนัดโดยเจ้าหนี้ไม่ต้องเตือน

- 2.1 ถ้าได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทิน และลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดแล้ว ลูกหนี้อย่อมเป็นผู้ผิดนัดโดยเจ้าหนี้ไม่ต้องเตือนเลย

2.2 ถ้าได้ตกลงกันว่า หนี้จะถึงกำหนดชำระต่อเมื่อมีการบอก
กล่าวล่วงหน้าให้ชำระหนี้ตามเวลาที่กำหนดกันไว้ ซึ่งคำนวณนับได้
โดยปฏิทิน ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามเวลาที่กำหนดไว้นี้ ลูกหนี้ก็ได้ชื่อ
ว่าเป็นผู้ผิดนัด

3. ผิดนัดในกรณีลูกหนี้ทำละเมิด ในกรณีหนี้อันเกิดจากมูล
ละเมิด ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดมาแต่เวลาที่ทำละเมิด

4. กรณีที่ไม่ถือว่าลูกหนี้ผิดนัด ถ้าการชำระหนี้ยังมีได้กระทำได้
เพราะพฤติการณ์อันใดอันหนึ่งซึ่งลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบ ลูกหนี้ก็ยังไม่
ได้ชื่อว่าผิดนัด

- ผลแห่งการที่ลูกหนี้ผิดนัด

1. เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ให้ต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้แล้ว เจ้าหนี้จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่การนั้นก็ได้

2. ถ้าโดยเหตุผิดนัด การชำระหนี้กลายเป็นอันไร้ประโยชน์แก่เจ้าหนี้ เจ้าหนี้จะบอกปิดไม่รับชำระหนี้ และจะเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อการไม่ชำระหนี้ก็ได้

3. ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบในความเสียหายบรรดาที่เกิดแต่ความประมาทเลินเล่อในระหว่างเวลาที่ตนผิดนัด ทั้งจะต้องรับผิดชอบในการที่การชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัย เพราะอุบัติเหตุอันเกิดขึ้นในระหว่างเวลาที่ตนผิดนัดนั้นด้วย เว้นแต่ความเสียหายนั้นถึงแม้ว่าตนจะได้ชำระหนี้ทันเวลากำหนดก็คงจะต้องเกิดมีอยู่นั่นเอง

4. หนี้เงินนั้น ให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี ถ้าเจ้าหนี้อาจจะเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่านั้นโดยอาศัย เหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้คงส่งดอกเบี้ยต่อไป ตามนั้น

- ความระงับแห่งหนี้

1. การชำระหนี้
2. การปลดหนี้
3. การหักกลบบลบหนี้
4. การแปลงหนี้ใหม่
5. หนี้เกือบนกเลิกกัน

- การชำระหนี้

ทำให้หนี้หรือสิทธิเรียกร้องได้สิ้นสุดลง ลูกหนี้จะต้องชำระหนี้ให้ต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้จึงทำให้หนี้ระงับไป

• ผู้ชำระหนี้

1. ลูกหนี้ ตามปกติแล้วลูกหนี้จะต้องชำระหนี้เองเสมอ เพราะเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในหนี้ที่เกิดขึ้น

2. บุคคลภายนอก สามารถชำระหนี้แทนลูกหนี้ได้ เพราะเมื่อเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ถูกต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ใดจะเป็นผู้ชำระหนี้ ย่อมทำให้หนี้นั้นระงับไป

- กรณีที่บุคคลภายนอกจะชำระหนี้แทนลูกหนี้ไม่ได้
 - 2.1 สภาพแห่งหนี้ไม่เปิดช่องให้บุคคลภายนอกชำระหนี้แทนได้
 - 2.2 ขัดกับเจตนาที่คู่กรณีได้แสดงไว้
 - 2.3 ชำระหนี้โดยขึ้นใจลูกหนี้ไม่ได้

3. ลูกหนี้ร่วม ผู้ค้ำประกัน หรือผู้มีส่วนได้เสียในการชำระหนี้
ย่อมสามารถชำระหนี้โดยขึ้นใจลูกหนี้ได้ ทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้
ต้องยอมให้บุคคลเหล่านี้ชำระหนี้

- ผู้รับชำระหนี้

1. เจ้าหนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้โดยตรงในการรับชำระหนี้นั้น เจ้าหนี้ผู้รับชำระหนี้จะต้องมีความสามารถตามกฎหมายด้วย

2. ผู้มีอำนาจรับชำระหนี้แทน

2.1 โดยสัญญา

2.2 โดยบทบัญญัติของกฎหมาย

3. บุคคลซึ่งไม่มีอำนาจรับชำระหนี้ได้รับชำระหนี้ไว้และเจ้าหนี้ได้ให้สัตยาบัน
4. ผู้ครองตามปรากฏแห่งสิทธิ
5. บุคคลผู้ถือใบเสร็จ ใบเสร็จเป็นเอกสารที่แสดงว่าเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้แล้ว
6. บุคคลผู้ไม่มีอำนาจรับชำระหนี้แต่ได้รับชำระหนี้ไว้ หนี้ย่อมระงับไปเพียงเท่าที่ตัวเจ้าหนี้ได้ลาภงอกขึ้นจากการชำระหนี้นั้น

- **สถานที่ชำระหนี้**

1. ลูกหนี้และเจ้าหนี้อาจจะตกลงกันให้ชำระหนี้ ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่งก็ได้ เมื่อลูกหนี้ชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ตามสถานที่ที่ตกลงกันแล้ว ทำให้หนี้ระงับไป

2. ถ้าลูกหนี้และเจ้าหนี้มิได้ตกลงกันว่าให้ชำระหนี้ ณ สถานที่ใด ในกรณีที่เป็นทรัพย์เฉพาะสิ่ง ให้ลูกหนี้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ณ สถานที่ซึ่งทรัพย์นั้นได้อยู่ในเวลาที่ก่อให้เกิดหนี้นั้น

3. ถ้าลูกหนี้และเจ้าหนี้มิได้ตกลงกันว่าให้ชำระหนี้ ณ สถานที่ใด ในกรณีที่ไม่ใช่ทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง ให้ลูกหนี้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ณ สถานที่ซึ่งเป็นภูมิลำเนาปัจจุบันของเจ้าหนี้

• วิธีชำระหนี้

1. ในการชำระหนี้หนี้้น ลูกหนี้จะต้องชำระหนี้ให้ต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้ ลูกหนี้จะบังคับให้เจ้าหนี้รับชำระหนี้แต่เพียงบางส่วน หรือให้รับชำระหนี้เป็นอย่างอื่นผิดไปจากที่ จะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ไม่ได้

2. ถ้าวัตถุประสงค์แห่งนี้เป็น
อันให้ส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะ
สิ่ง บุคคลผู้ชำระหนี้
จะต้องส่งมอบทรัพย์สินตาม
สภาพที่เป็นอยู่ในเวลาที่
จะพึงส่งมอบ

- 3. ลูกหนี้จำเป็นต้องรักษาทรัพย์สินไว้
ด้วยความระมัดระวังอย่างเช่น
วิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สิน
ของตน จนกว่าจะได้ส่งมอบ
ทรัพย์สินนั้น

- การชำระหนี้ด้วยตัวเงิน

ถ้าชำระหนี้ด้วยออก ด้วยโอน หรือด้วยสลักหลังตัวเงินหรือ
ประทวนสินค้า หนี้นั้นจะระงับสิ้นไปต่อเมื่อตัวเงินหรือประทวนสินค้า
นั้นได้ใช้เงินแล้ว

• ค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้

1. ลูกหนี้และเจ้าหนี้อาจตกลงกันให้ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้ก็ได้
2. ถ้าลูกหนี้และเจ้าหนี้มิได้ตกลงกันไว้ว่าให้ฝ่ายใดเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้ กฎหมายกำหนดให้ฝ่ายลูกหนี้เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย
3. ถ้าค่าใช้จ่ายนั้นมีจำนวนเพิ่มขึ้น เพราะเจ้าหนี้อยู่ยงภูมิล้มเนา หรือเพราะการอื่นใดอันเจ้าหนี้ได้กระทำ ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเท่าใด เจ้าหนี้ต้องเป็นผู้ออก

• หลักฐานแห่งการชำระหนี้

1. บุคคลผู้ชำระหนี้ชอบที่จะได้รับใบเสร็จเป็นสำคัญจากผู้รับชำระหนี้ โดยไม่จำกัดว่าหนี้นั้นจะเป็นหนี้ที่มีหลักฐานเป็นหนังสือหรือไม่
2. ถ้าหนี้นั้นได้ทำเอกสารกันไว้ และได้มีการชำระหนี้โดยสิ้นเชิงแล้ว ผู้ชำระหนี้ชอบที่จะได้รับเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ หรือให้ขีดฆ่าเอกสารนั้นเสีย
3. ถ้าเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้สูญหาย บุคคลผู้ชำระหนี้ชอบที่จะให้จดแจ้งการชำระหนี้ลงในใบเสร็จหรือในเอกสารอีกฉบับหนึ่งต่างหากก็ได้

- การปลดหนี้

เป็นกรณีที่เจ้าหนี้
ยินยอมให้หนี้ระงับลง
โดยมิได้เรียกร้องประโยชน์
ตอบแทนจากลูกหนี้แต่
อย่างไร

1. การปลดหนี้กระทำโดยเจ้าหนี้แสดงเจตนาต่อลูกหนี้ว่าจะปลดหนี้ให้ ซึ่งเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียว
2. เจ้าหนี้อาจจะปลดหนี้ให้ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้
3. การแสดงเจตนาปลดหนี้อาจจะกระทำด้วยวาจาก็ได้ เว้นแต่ถ้าหนี้นั้นมีหนังสือเป็นหลักฐาน การปลดหนี้ก็ต้อง
 - (1) ทำเป็นหนังสือ หรือ
 - (2) เวนคืนเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ หรือ
 - (3) ชี้ค้ำเอกสารนั้นเสีย

• การหักกลบลบหนี้

1. บุคคลสองคนต้องมีความผูกพันซึ่งกันและกันในมูลหนี้ คือเป็นลูกหนี้และเจ้าหนี้ซึ่งกันและกัน
2. หนี้ทั้งสองรายนี้ต้องมีวัตถุประสงค์เป็นอย่างเดียวกัน
3. หนี้ทั้งสองรายนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว
4. การหักกลบลบหนี้ทำได้ด้วยการที่คู่กรณีฝ่ายหนึ่งแสดงเจตนาแก่อีกฝ่ายหนึ่ง และการหักกลบลบหนี้นั้นมีผลย้อนหลังไปจนถึงเวลาที่หนี้ทั้งสองรายนี้ จะอาจหักกลบลบหนี้กันได้เป็นครั้งแรก

5. การแสดงเจตนาหักกลบลบหนี้จะมีเงื่อนไข หรือเงื่อนไข
เวลาเริ่มต้น หรือเงื่อนไขสิ้นสุดไม่ได้

6. แม้สถานที่ซึ่งจะต้องชำระหนี้ทั้งสองรายจะต่างกัน ก็
สามารถหักกลบลบหนี้กันได้

- ผลของการหักกลบลบหนี้

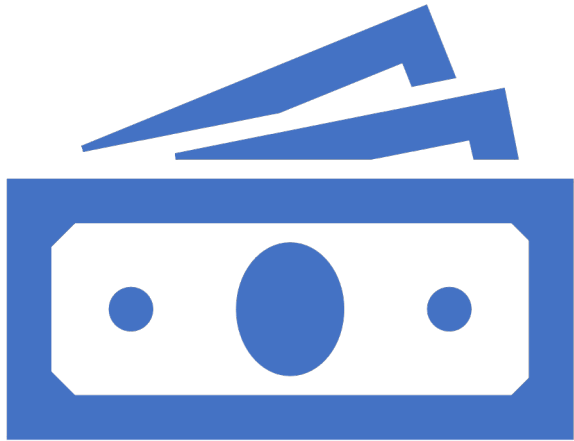
ถ้าหนี้ทั้งสองรายมีจำนวนเท่ากัน
เมื่อหักกลบลบหนี้กันแล้ว หนี้อย่อมระงับ
ไปด้วยกันทั้งคู่ แต่ถ้าหนี้ทั้งสองรายมี
จำนวนไม่เท่ากัน ย่อมสามารถหักกลบลบ
หนี้กันได้เท่าส่วนจำนวนที่ตรงกัน

- **การแปลงหนี้ใหม่**

ได้แก่ การระงับหนี้เดิม โดยมีหนี้ใหม่
ขึ้นมาแทน ด้วยการเปลี่ยนสิ่งซึ่งเป็น
สาระสำคัญของหนี้

1. คู่กรณีที่เกี่ยวข้องทำสัญญา
ระงับหนี้เดิมโดยการก่อหนี้ใหม่ขึ้น
จะต้องมีหนี้เดิมอยู่ก่อนแล้ว หากไม่
มีหนี้เดิมอยู่เลยก็ไม่สามารถแปลง
หนี้ใหม่ได้ ทั้งหนี้เดิมและหนี้ใหม่
ต้องเป็นการอันชอบด้วยกฎหมาย

2. มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งซึ่งเป็น
สาระสำคัญแห่งหนี้ คือ หนี้ใหม่นี้
จะต้องแตกต่างจากหนี้เดิม

2.1 การแปลงหนี้ใหม่โดยการเปลี่ยนตัวเจ้าหนี้ ให้ใช้หลัก
กฎหมายว่าด้วยเรื่องการโอนสิทธิเรียกร้องบังคับ

2.2 การแปลงหนี้ใหม่โดยการเปลี่ยนตัวลูกหนี้ จะทำเป็นสัญญา
ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้คนใหม่ก็ได้ แต่จะทำโดยขึ้นใจลูกหนี้เดิม
ไม่ได้

2.3 การแปลงหนี้ใหม่โดยการเปลี่ยนวัตถุแห่งหนี้

2.4 การแปลงหนี้ใหม่โดยทำหนี้ที่มีเงื่อนไขให้กลายเป็นหนี้ที่
ปราศจากเงื่อนไข

2.5 การแปลงหนี้ใหม่โดยเพิ่มเติมเงื่อนไขเข้าไปในหนี้ที่
ปราศจากเงื่อนไข

2.6 การแปลงหนี้ใหม่โดยการเปลี่ยนเงื่อนไขเสียใหม่

2.7 การแปลงหนี้ใหม่โดยการเปลี่ยนประเภทของสัญญาเสีย
ใหม่

- หนี้เคลื่อนที่กัน ถ้าสิทธิและความรับผิดชอบในหนี้รายใดตกอยู่กับบุคคลคนเดียวกัน หนี้รายนั้นย่อมเป็นอันระงับสิ้นไปด้วยการเคลื่อนที่กัน

- กรณีที่หนี้ไม่เคลื่อนที่กัน

1. เมื่อหนี้นั้นตกอยู่ในบังคับแห่งสิทธิของบุคคลภายนอกแล้ว

2. เมื่อสลักหลังตัวเงินกลับคืนมา ตามมาตรา 917 วรรค 3

แบบฝึกหัด

- การผัดนวดของลูกหนี้เกิดได้กี่กรณี อะไรบ้าง
- จงอธิบายผลของการผัดนวดของลูกหนี้
- กรณีศึกษา 1 นาย ก. ทำสัญญาขายม้าให้นาย ข. หลังจากทำสัญญาปรากฏว่าม้าตายเพราะฟ้าผ่า ไม่สามารถส่งมอบม้าได้ ให้นักศึกษาวิเคราะห์ว่า นาย ก. ผัดนวดในการชำระหนี้หรือไม่ หากผัดนวดต้องมีผลอย่างไร หรือหากไม่มีผลผัดนวดต้องมีผลอย่างไร
- กรณีศึกษา 2 นาย ค. ทำสัญญาระงับหนี้ กับนาย ง. โดยสัญญาว่าจะให้บุตรของนาย ค. เป็นคนชำระใหม่ โดยนาย ง. ได้ทำสัญญากับบุตรนาย ค. ให้นักศึกษาวิเคราะห์ ผลของการกระทำดังกล่าว ถูกต้องด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย